

STRATEGIA TRANSPORTU I MOBILNOŚCI OBSZARU METROPOLITALNEGO DO ROKU 2030 DIAGNOZA SYSTEMU TRANSPORTOWEGO

DR HAB. INŻ. KAZIMIERZ JAMROZ,
DR INŻ. LECH MICHALSKI
MGR INŻ. KRYSZTOF BIRR
MGR INŻ. WOJCIECH KUSTRA
DR INŻ. SŁAWOMIR GRULKOWSKI
DR HAB. KRZYSZTOF GRZELEC
DR INŻ. DANIEL KASZUBOWSKI
MGR INŻ. ARTUR RYŚ

Zakres pracy

Opracowanie Strategii obejmuje pięć części:

- **Część I: Diagnoza systemu transportowego w OM**
- Część II: Program rozwoju transportu OM w perspektywie finansowej 2014 - 2020
- Część III: Model ruchu w obszarze OM
- Część IV: Strategia Transportu i Mobilności OM
- Część V: Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko

Potrzeba

Potrzeba przygotowania dokumentu strategicznego, wynika z wielu przesłanek, do których należy zaliczyć:

- konieczność rozwoju transportu zbiorowego, będącego częścią systemu transportu metropolitalnego, jako elementu rozwoju gospodarczego,
- umożliwienie społeczeństwu i osobom spoza metropolii realizacji prawa o mobilności, uznanego obecnie za prawo nabyte społeczeństw UE,
- rozwój motoryzacji indywidualnej, narastającą kongestię i uzależnienie człowieka od samochodu - czynniki ograniczające mobilność, powodujące spadek efektywności metropolitalnego transportu zbiorowego i konkurencyjność Metropolii, a tym samym pogarszające jakość życia,
- konieczność istotnego zwiększenia roli przez publicznego transportu zbiorowego w systemie transportowym metropolii obsługującym potrzeby przewozowe w zakresie transportu pasażerskiego,
- niezadawalający stan wielu składników systemu transportu metropolitalnego,
- możliwość rozwoju transportu, wynikającą z dostępności środków finansowych w kolejnej perspektywie finansowej Wspólnoty Europejskiej

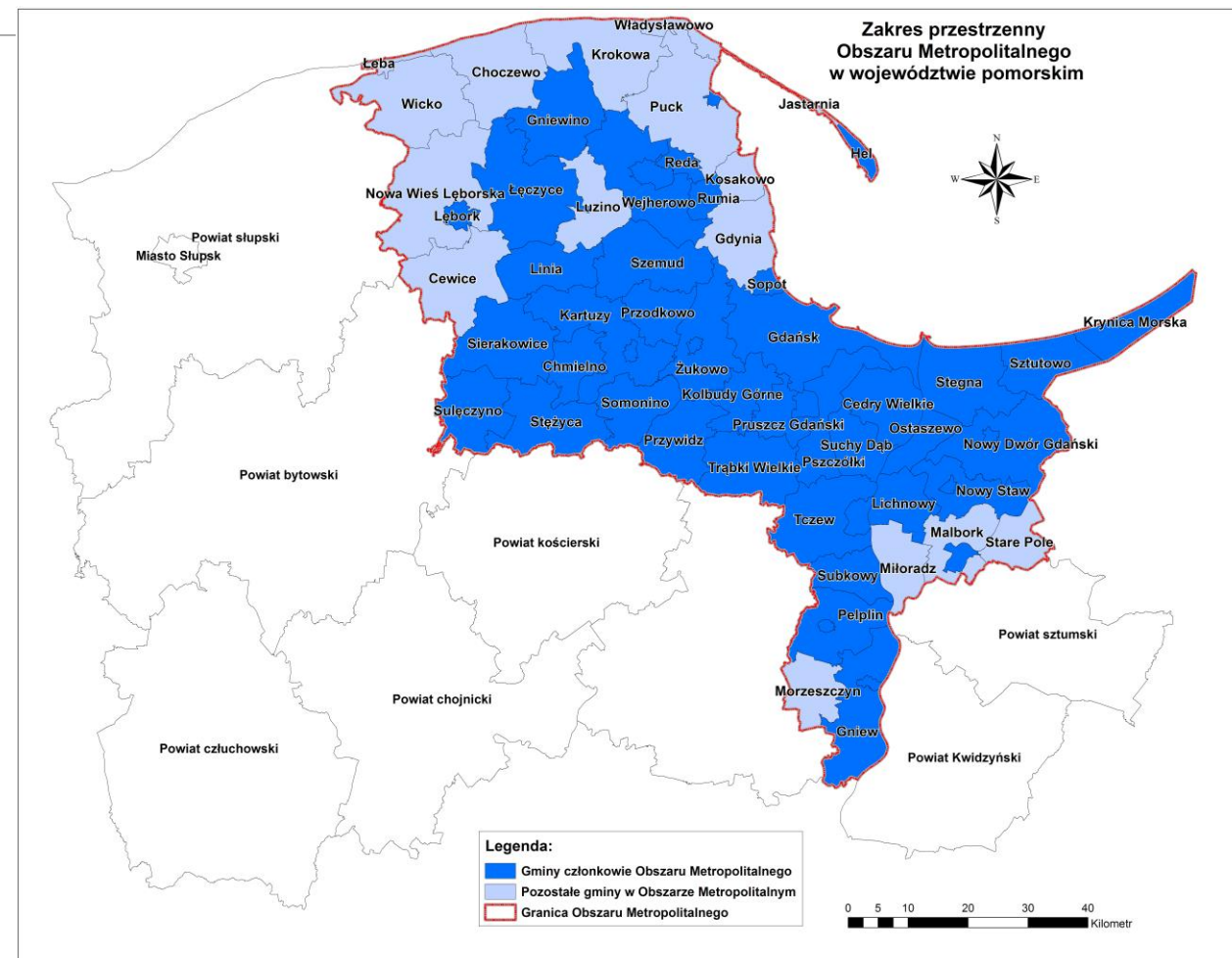
CHARAKTERYSTYKA OBSZARU METROPOLITALNEGO

Obszar Metropolitalny zajmuje powierzchnię 6780,8 km² tj. 37 % powierzchni województwa pomorskiego,

Strukturę terytorialną OM tworzy: 11 powiatów, w tym: 8 powiatów ziemskich i 3 miasta na prawach powiatu (powiaty grodzkie),

58 gmin (w tym: 16 miejskich, 3 miejsko – wiejskie i 39 wiejskich)

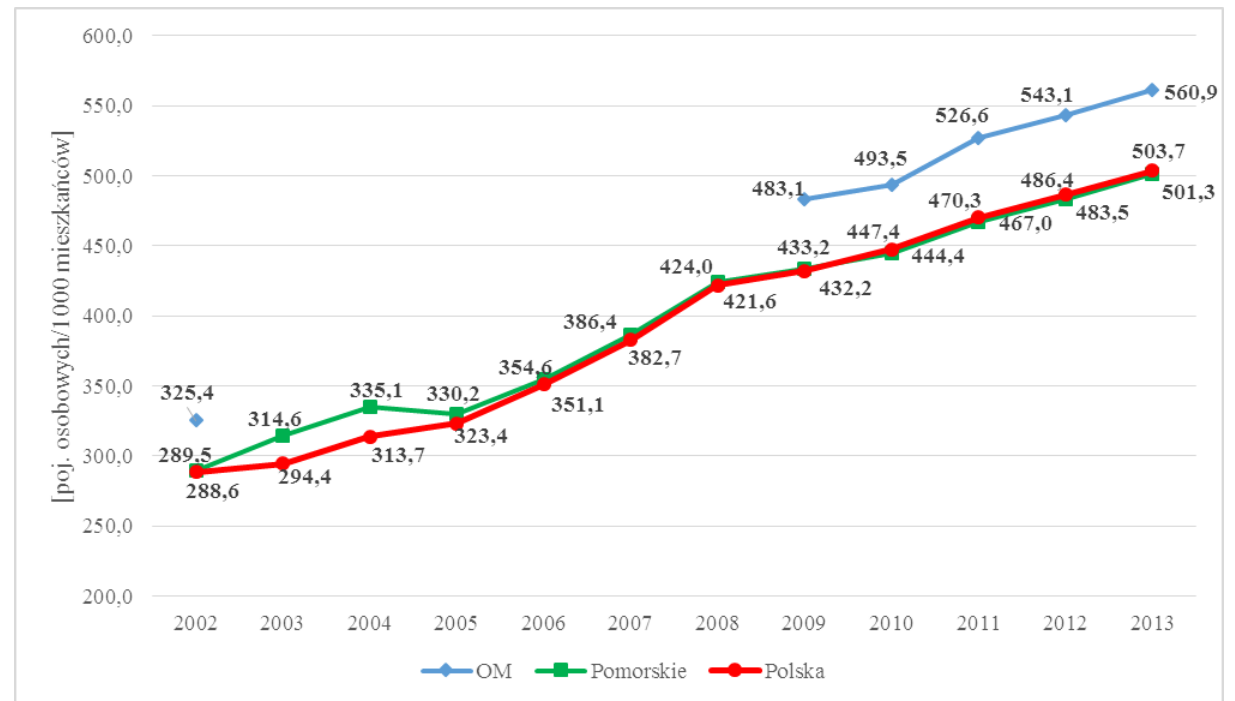
Obszar metropolitalny zamieszkuje ponad 1,5 mln (68% ludności całego woj.)

CHARAKTERYSTYKA OBSZARU METROPOLITALNEGO

W roku 2013 na obszarze OM było zarejestrowanych ponad 1 mln pojazdów, w tym prawie 790 tys. samochodów osobowych.

Wskaźnik motoryzacji (pojazdów WMPO, pojazdów osobowych WMSO) dla OM wyniósł WMPO = 650 poj. na 1 tys. mieszkańców i WMSO = 510 sam. osobowych na 1 tys. mieszkańców

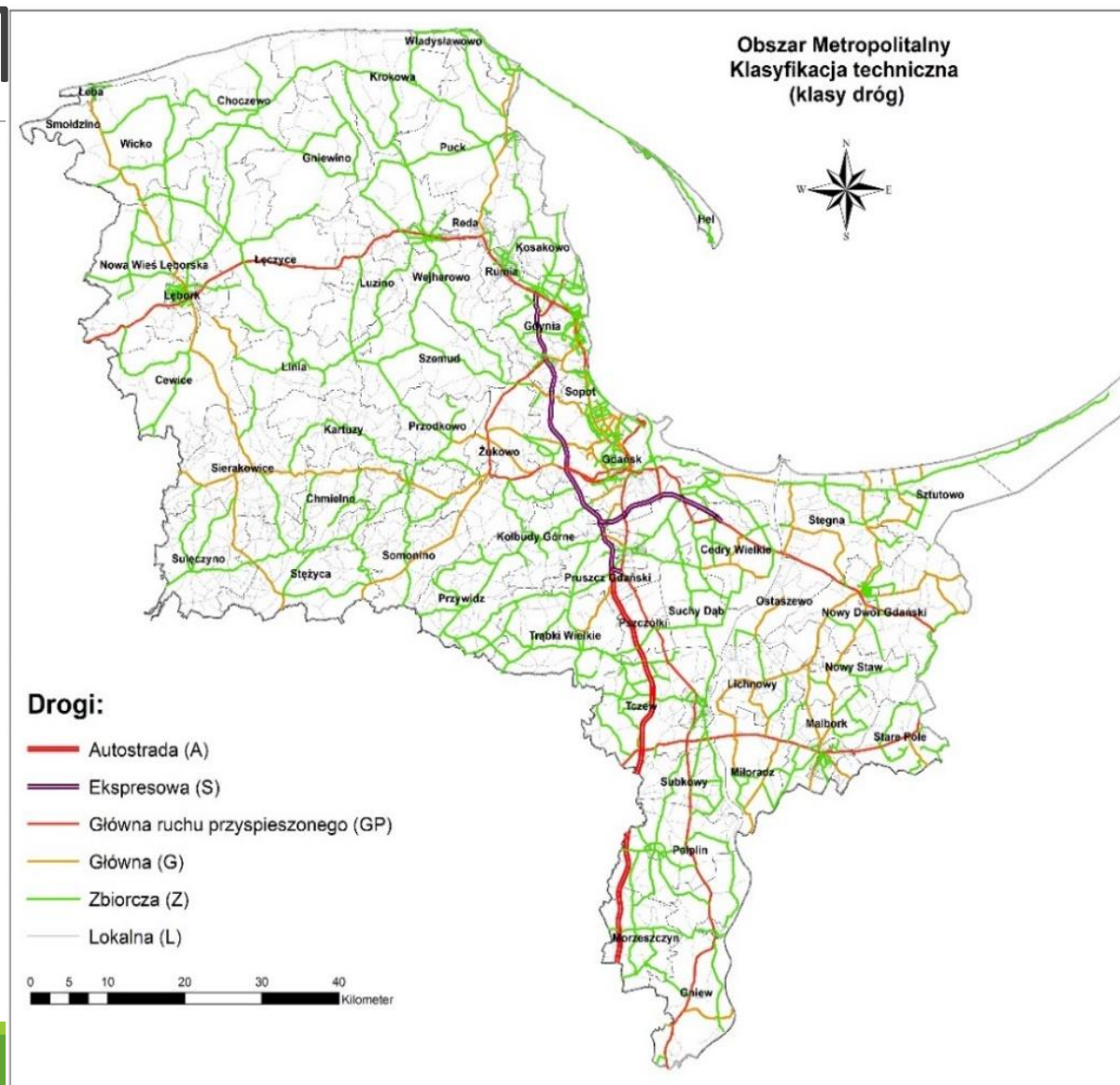
PODSTAWOWA INFRASTRUKTURA TRANSPORTOWA OM

Długości dróg:

Krajowych 430 km

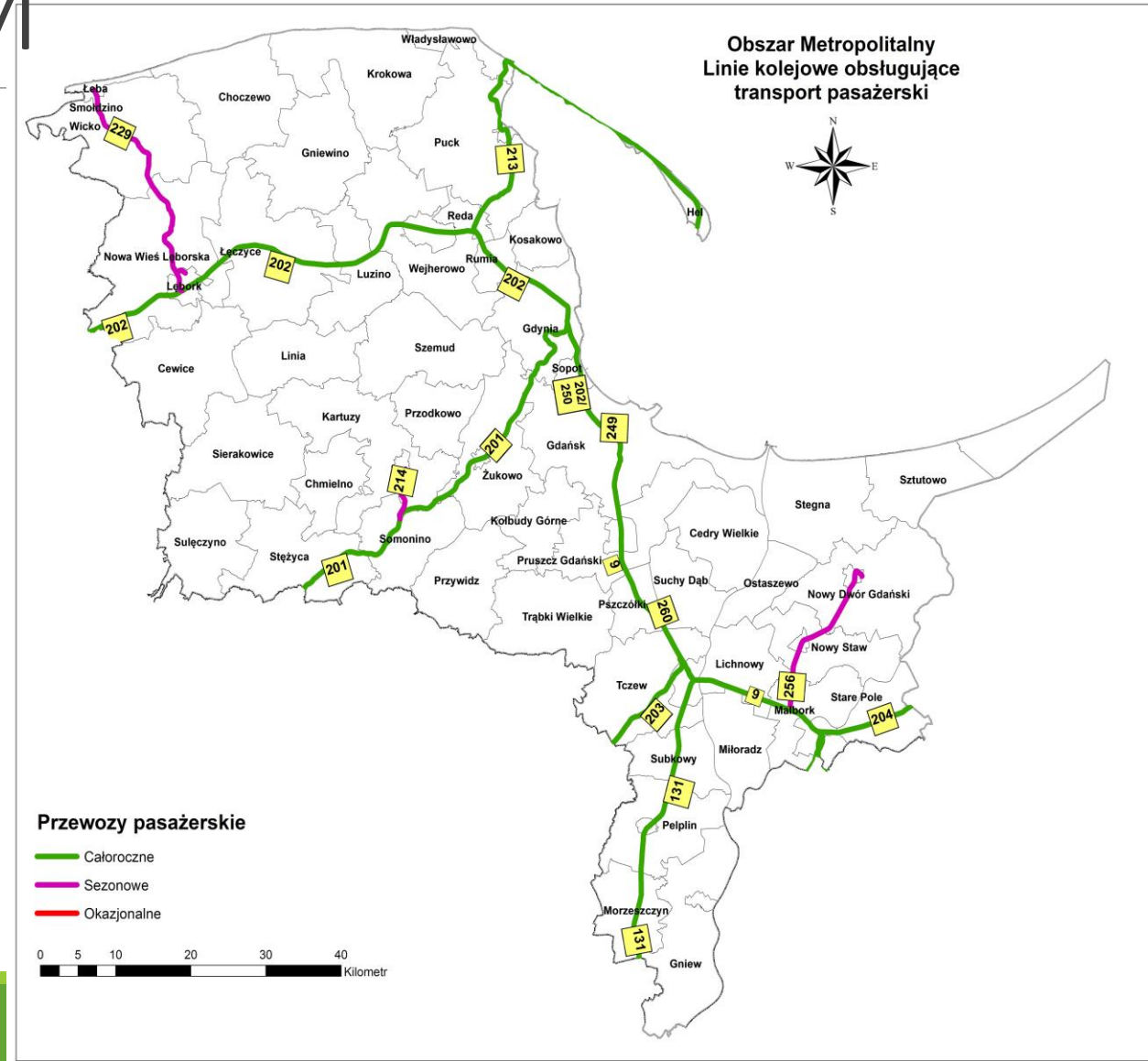
Wojewódzkich 813 km

Powiatowych i gminnych 5050 km

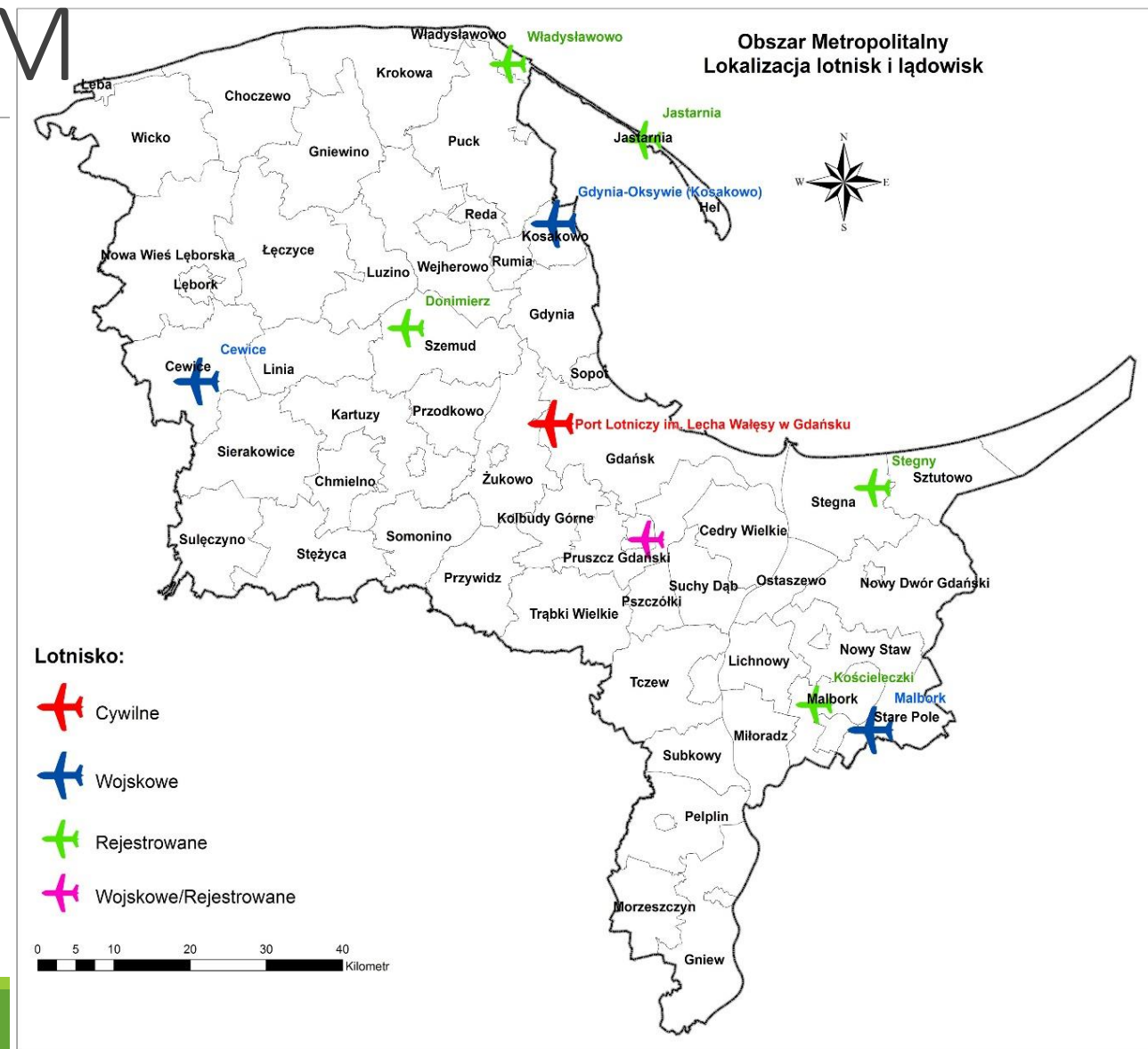
PODSTAWOWA INFRASTRUKTURA TRANSPORTOWA OM

- Sieć kolejowa 42 linie i łącznice kolejowe, długość 703 km
- Całoroczne przewozy pasażerskie wykonywane są na siedmiu liniach kolejowych
- Dodatkowo w okresie letnim na trzech liniach

PODSTAWOWA INFRASTRUKTURA TRANSPORTOWA OM

- Porty morskie i rzeczne, przystanie: 2 porty morskie, 7 małych portów 22 przystanie
- Porty lotnicze, lotniska i lądowiska: 1 Cywilne, 4 wojskowe, 6 rejestrowanych

OCENA INFRASTRUKTURY TRANSPORTU DROGOWEGO –stan dróg

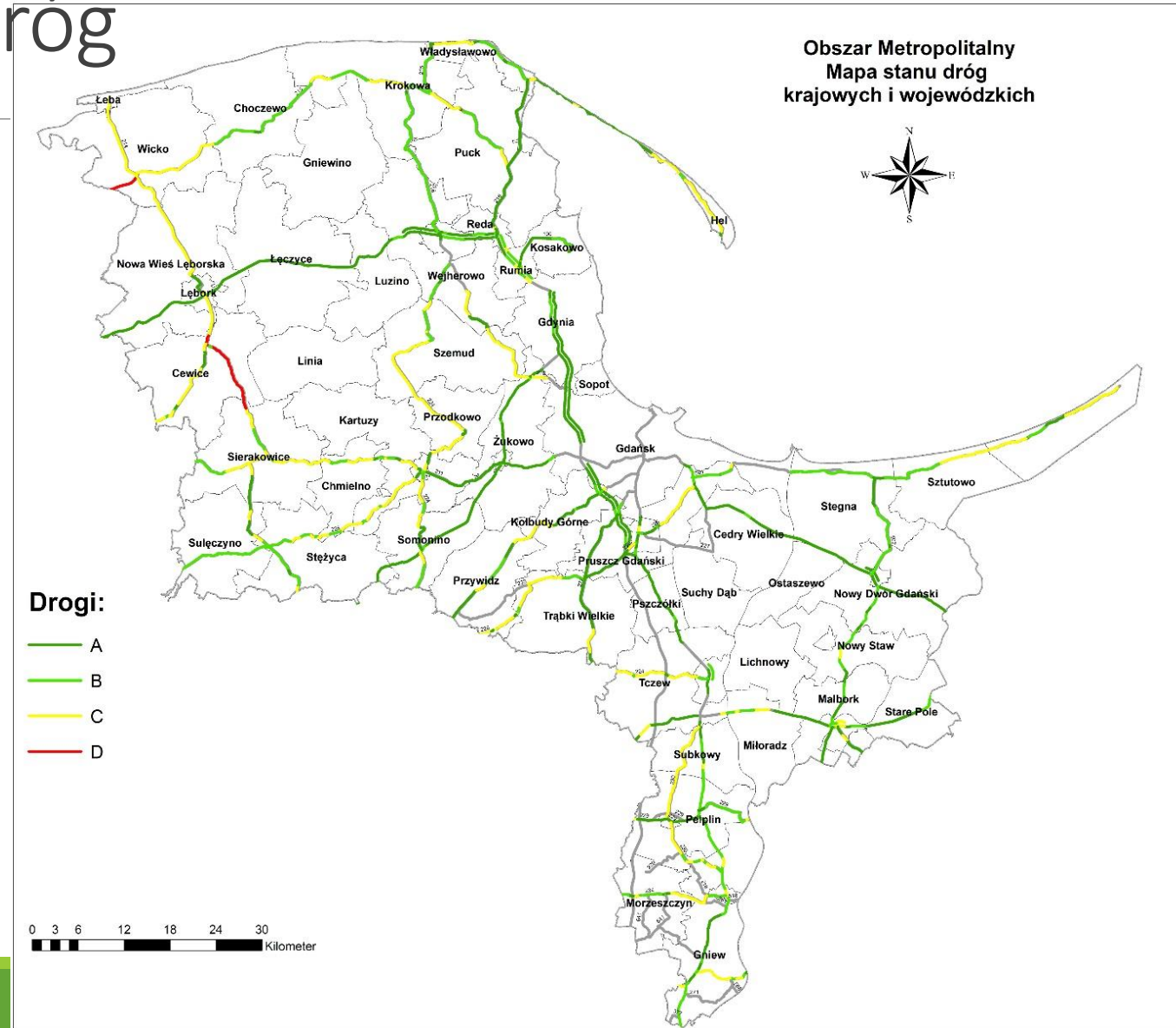
- **Analiza stanu nawierzchni dróg krajowych w OM wskazuje że:**

Na drogach krajowych:

- brak jest odcinków o złym stanie nawierzchni (D),
- tylko 5,6% długości dróg ma stan niezadawalający (C),
- ponad 71% odcinków posiada stan najlepszy (A).

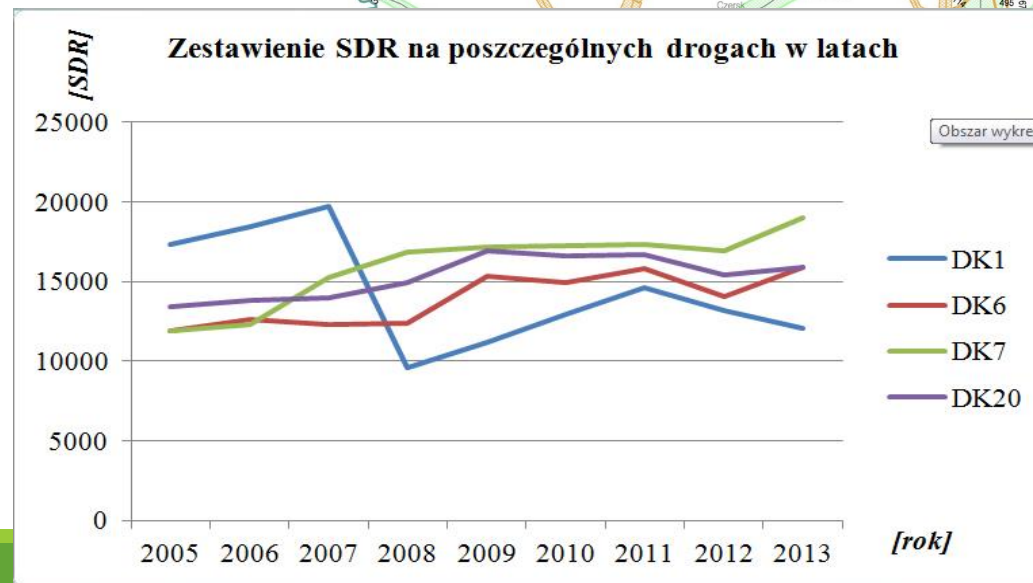
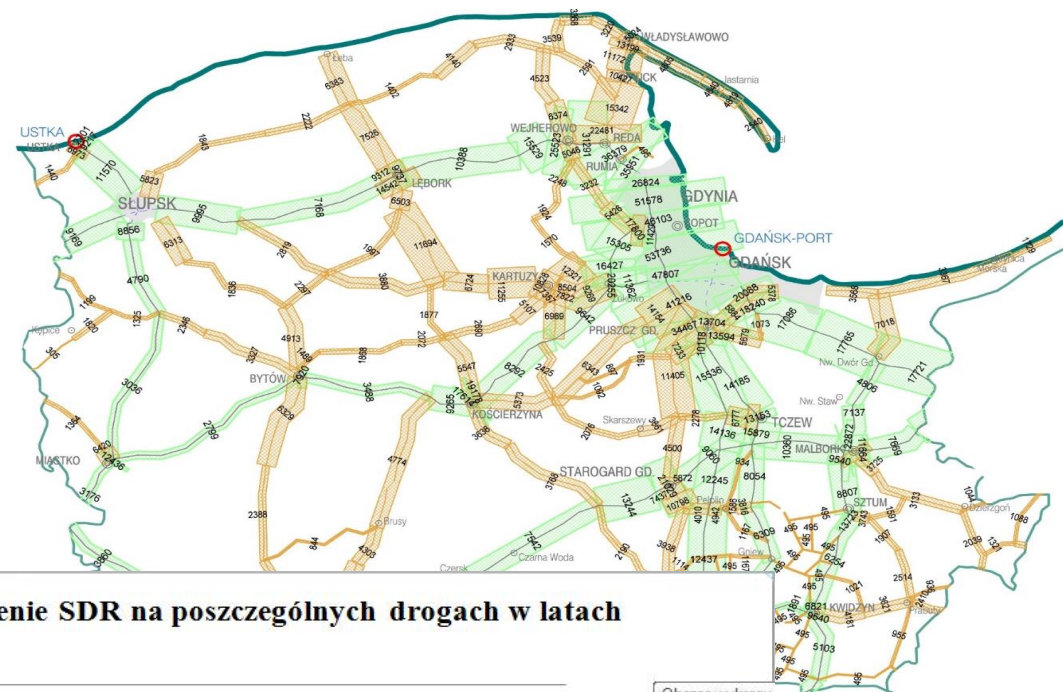
Na drogach wojewódzkich:

- 50% długości sieci dróg wojewódzkich znajduje się w klasie C
- tylko niewiele ponad 28% długości dróg ma klasę najwyższą (A)
- bardzo zły stan nawierzchni (D) na 2%

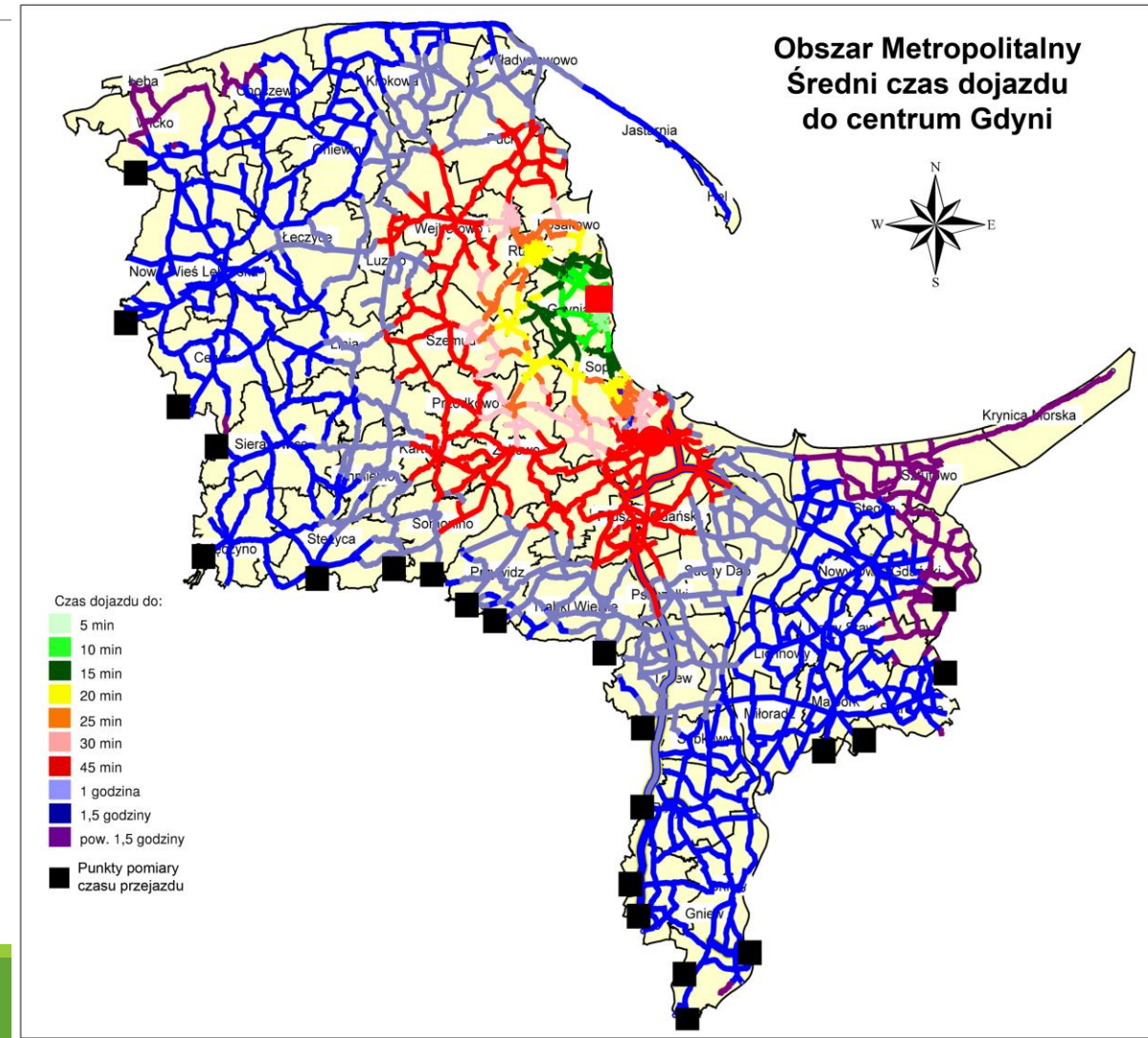
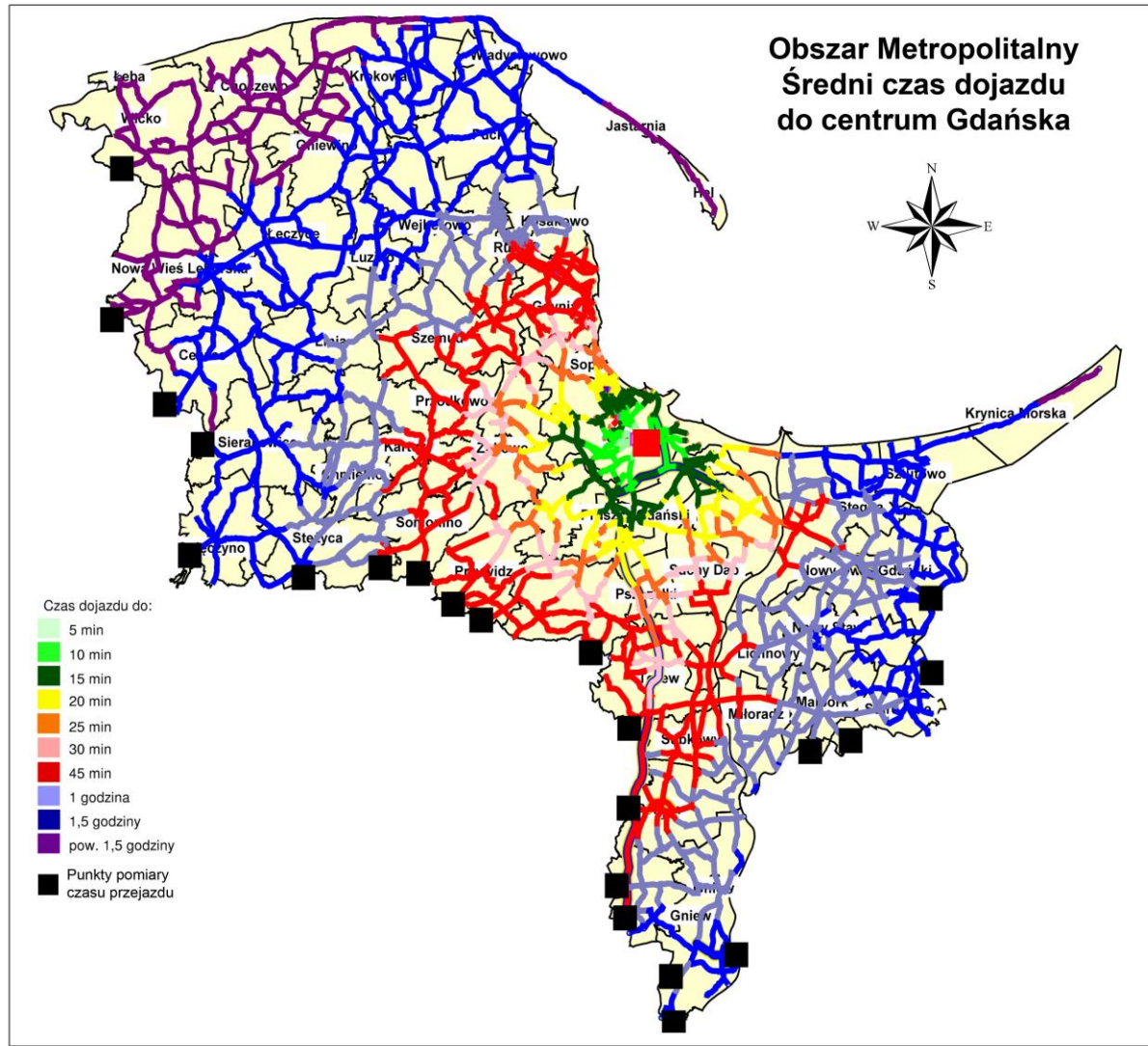

OCENA INFRASTRUKTURY TRANSPORTU DROGOWEGO – GPR

Nr drogi	Odcinek	SDNR [P/dobę]	
		Min	Max
A1	Rusocin - granica OM	10599	15536
6	Granica OM - Gdynia	7168	36379
S6	Cała długość	26824	53736
7	Żukowo - granica woj.	11362	20088
20	Granica OM - Gdynia	9642	20255
22	Granica OM - granica woj.	7669	22872
55	Nowy Dwór Gdański - granica OM	4806	9540
90	DK91 - Rzeka Wiśła	573	
91	Gdańsk - granica woj.	4672	15879

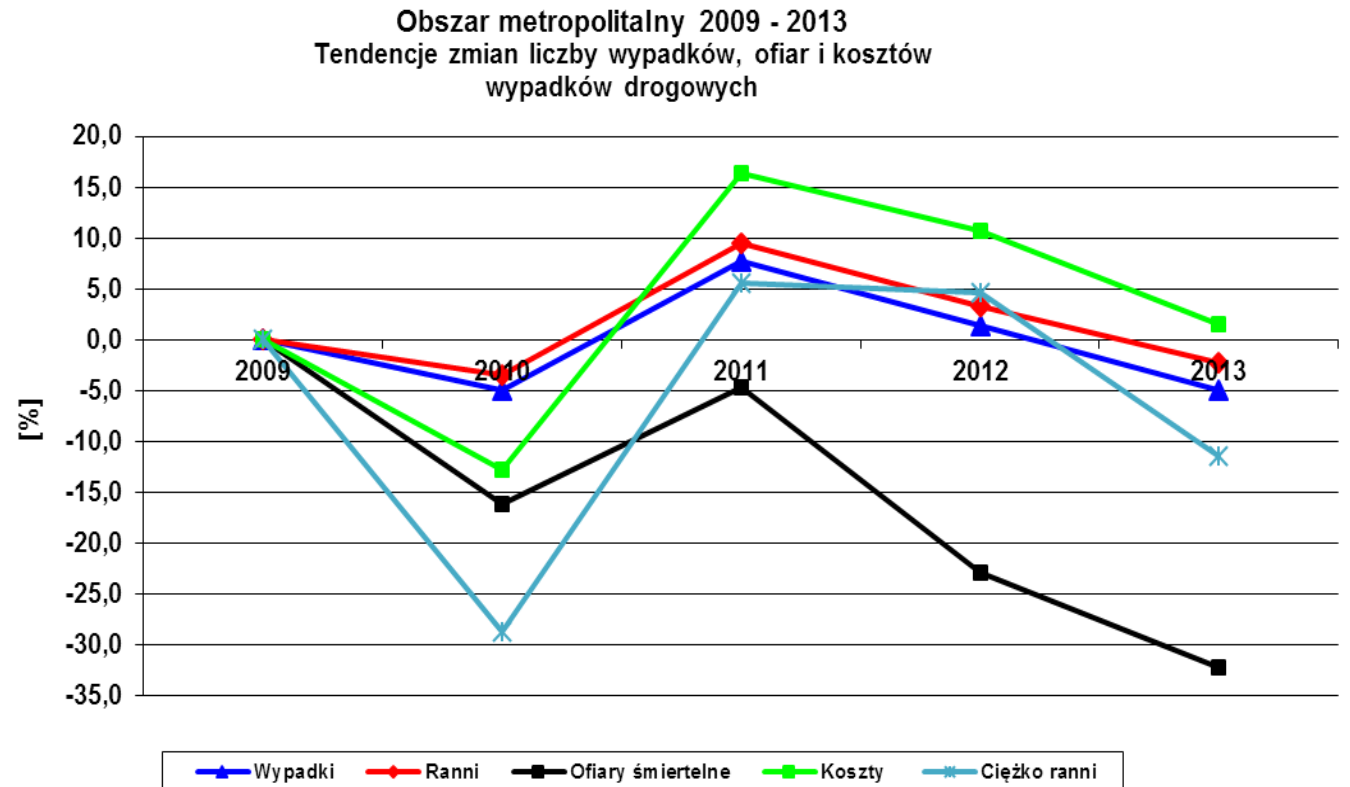
OCENA INFRASTRUKTURY TRANSPORTU DROGOWEGO - dostępność

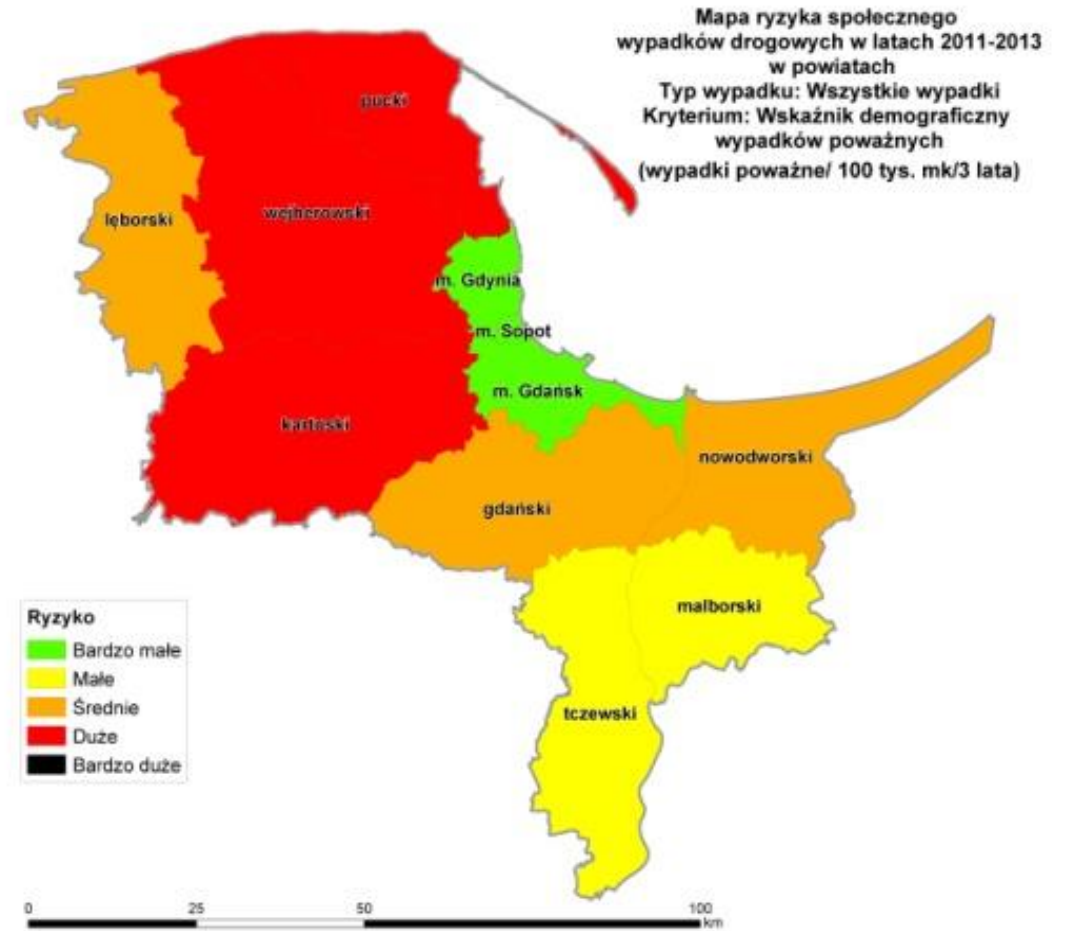
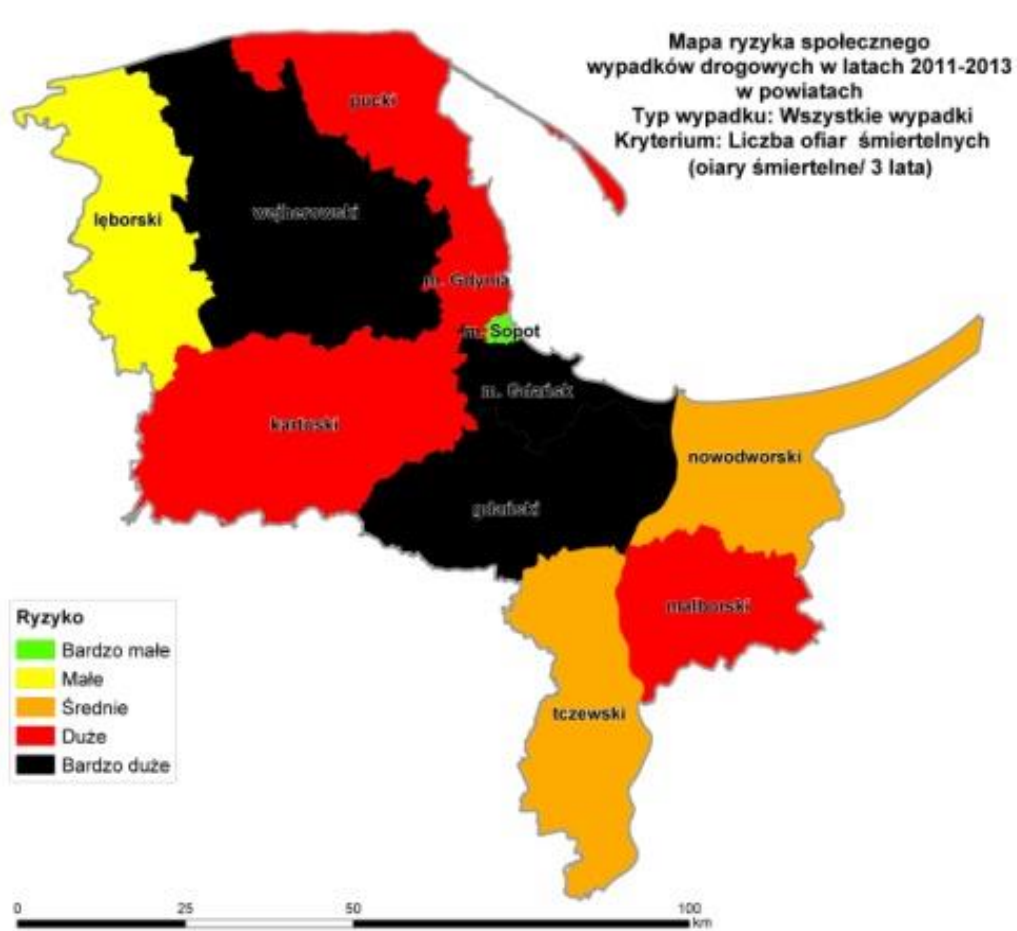
OCENA INFRASTRUKTURY TRANSPORTU DROGOWEGO – Bezpieczeństwo ruchu drogowego

Bezpieczeństwo ruchu drogowego:

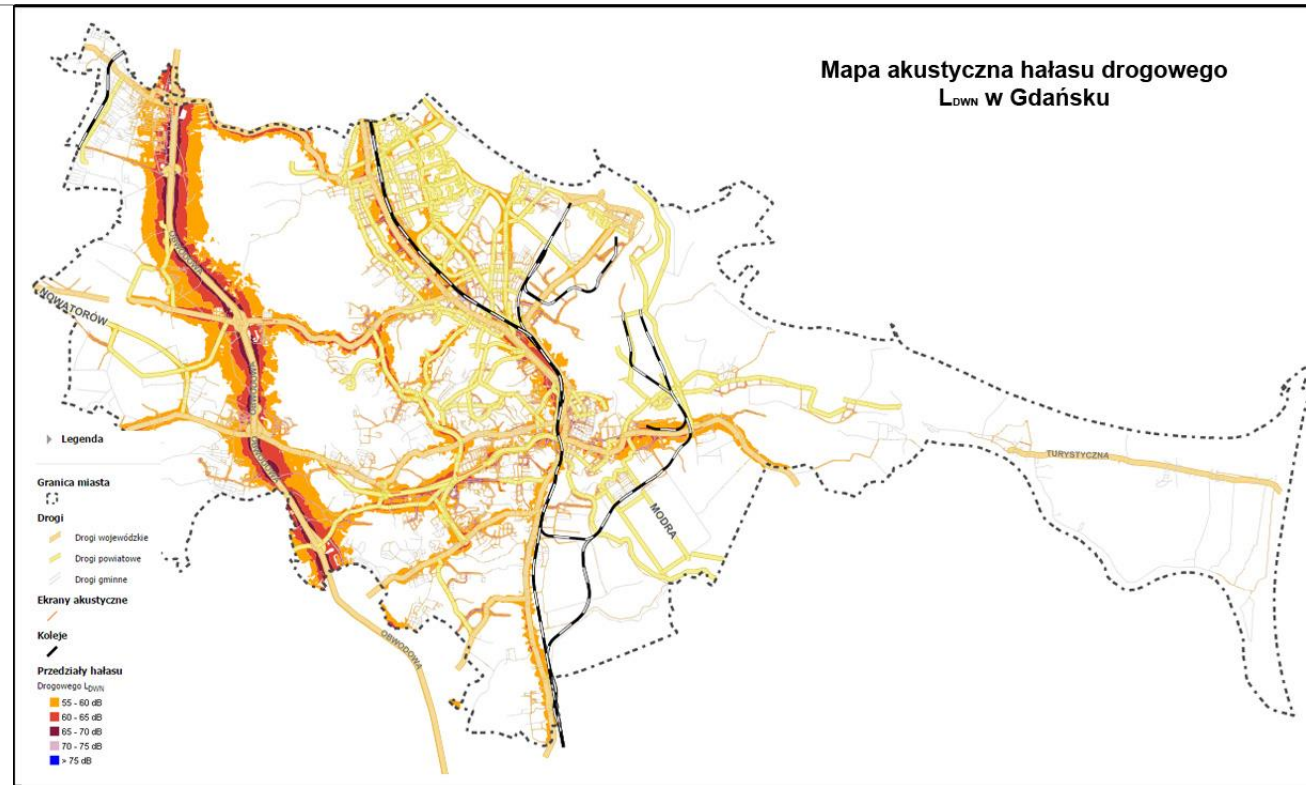
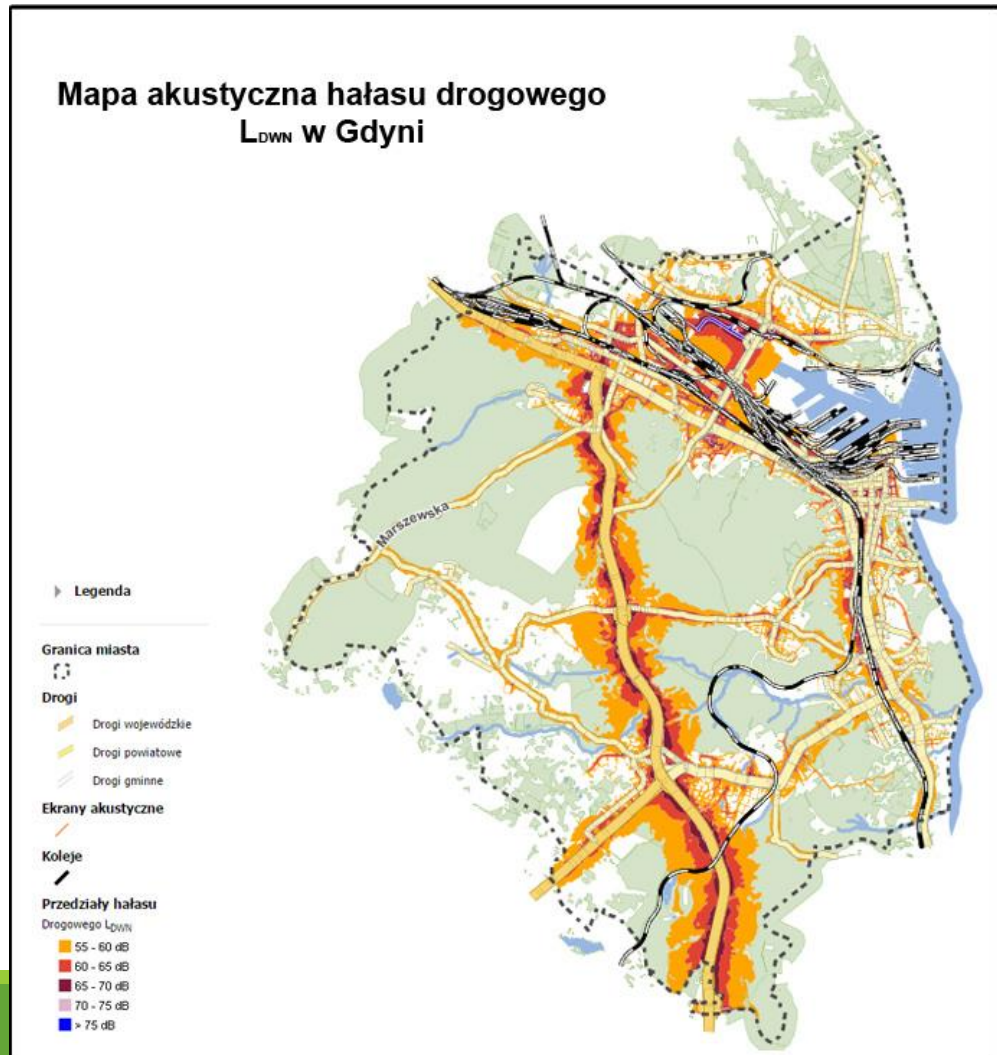
- 9281 wypadków drogowych
- 11735 osób doznało obrażeń ciała w tym 1603 ciężkich obrażeń,
- 632 poniosło śmierć.
- Koszt tych wypadków drogowych wyniósł 4,5 mld zł

OCENA INFRASTRUKTURY TRANSPORTU DROGOWEGO – Bezpieczeństwo ruchu drogowego

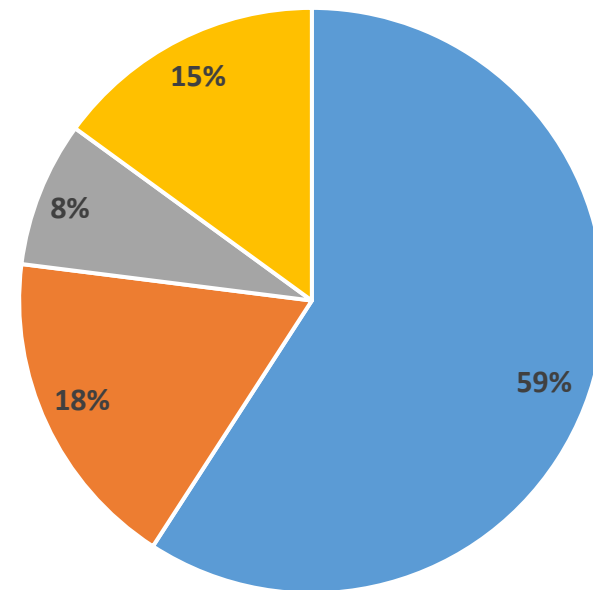

OCENA INFRASTRUKTURY TRANSPORTU DROGOWEGO – Hałas

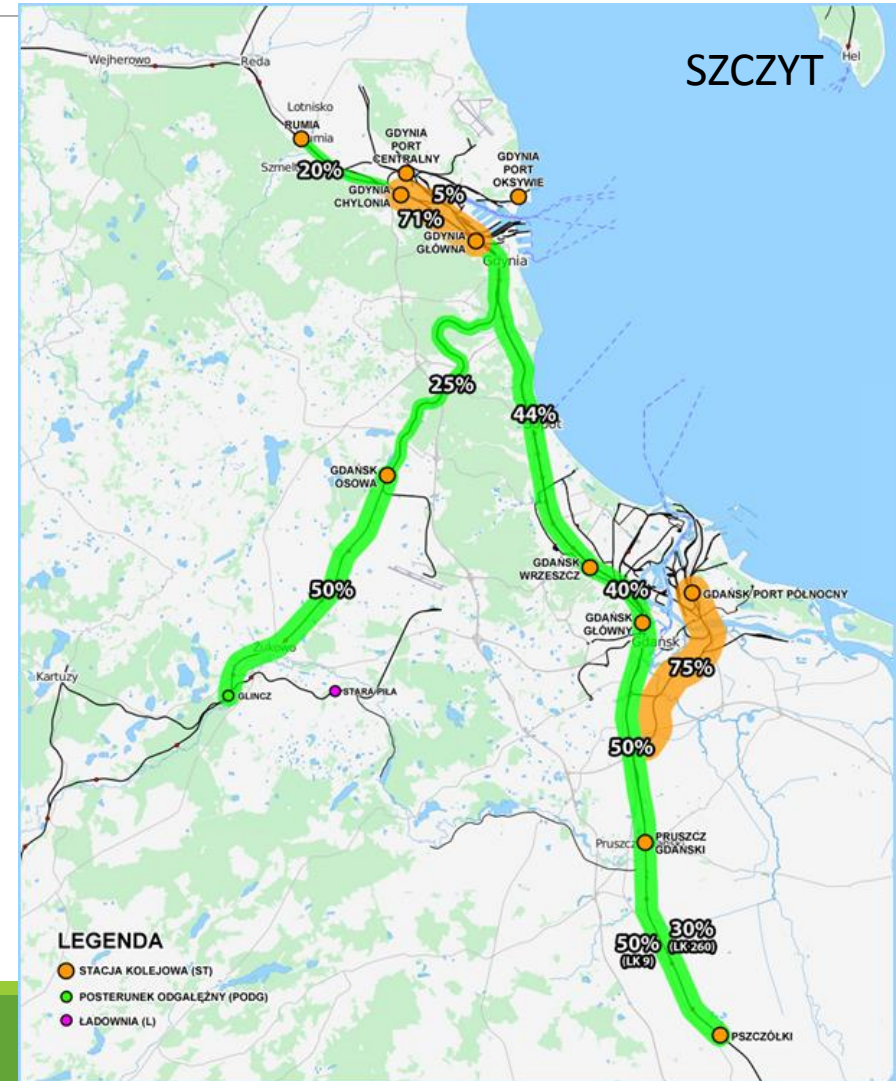
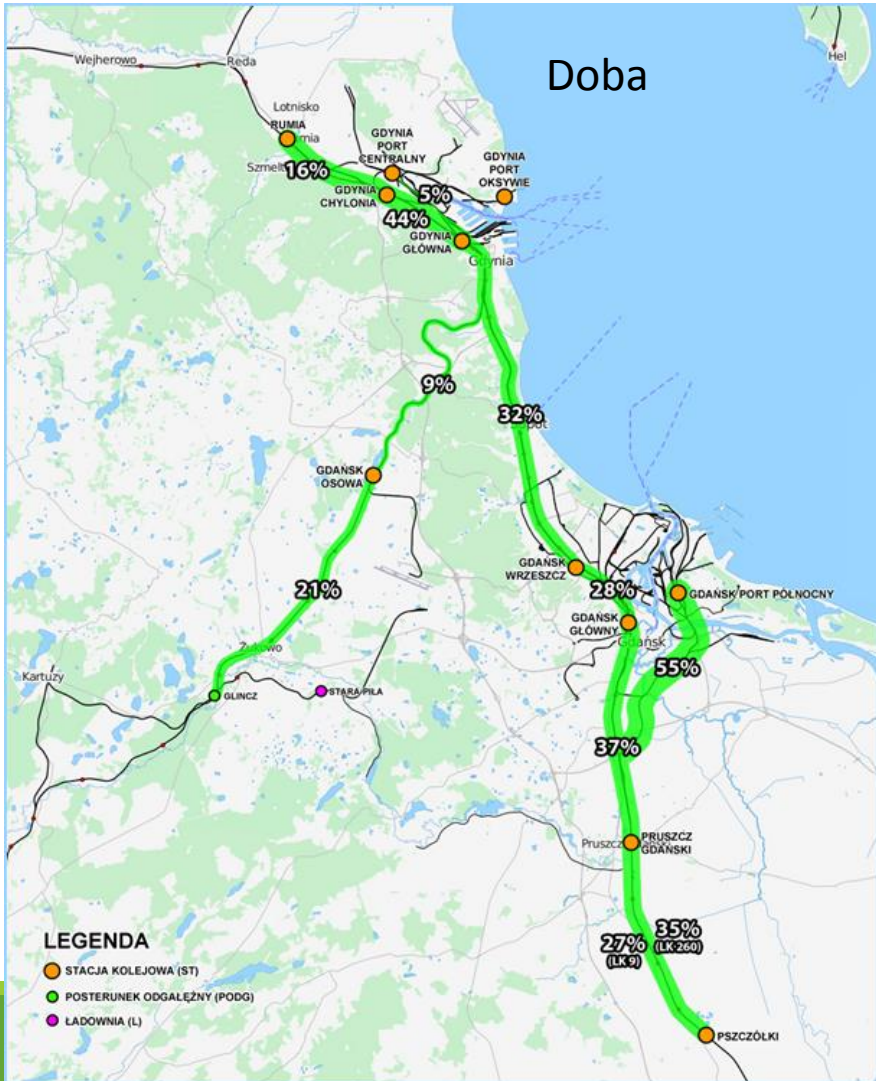
OCENA INFRASTRUKTURY TRANSPORTU KOLEJOWEGO – Stan techniczny linii

- W roku 2013 85% sieci linii kolejowych jest w co najmniej dostatecznym stanie technicznym,
- Prawie połowa w stanie dobrym.
- 15% nie odpowiada standardom jakości dróg kolejowych. Są to głównie odcinki nieeksploatowane lub wykorzystywane w niewielkim stopniu

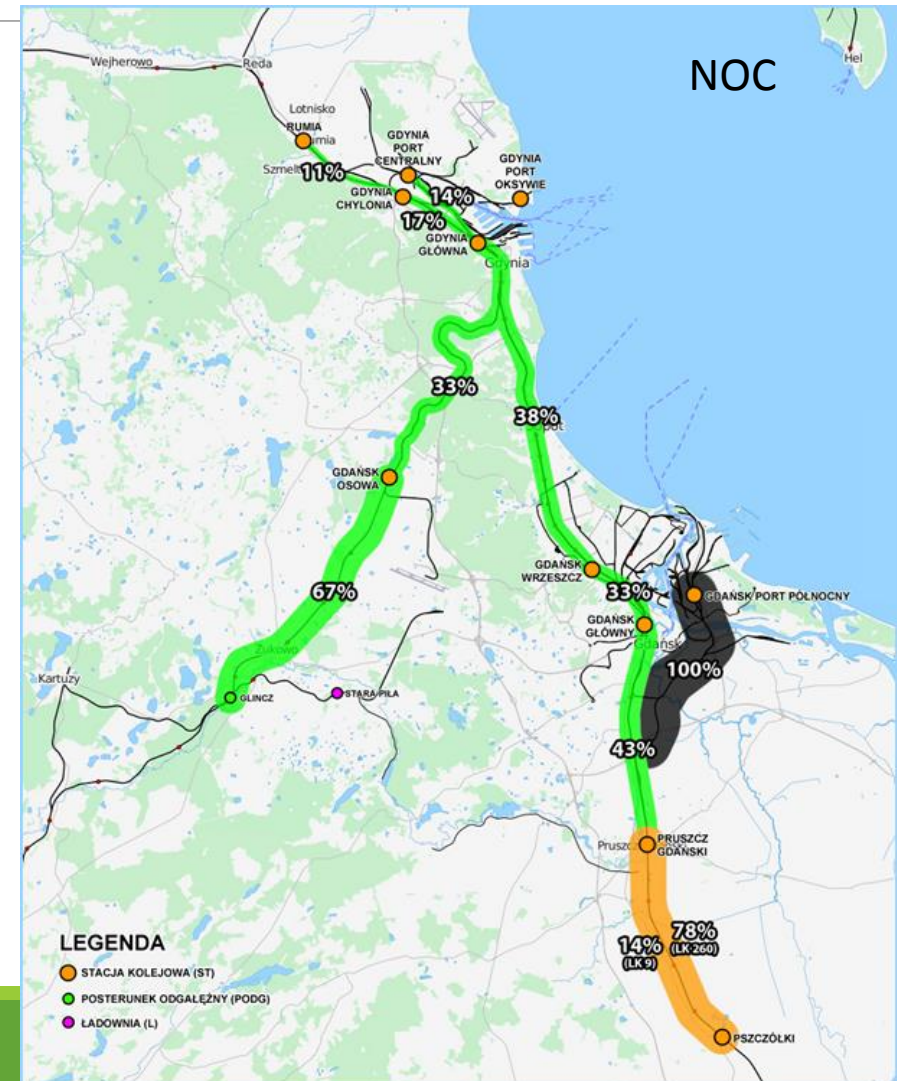
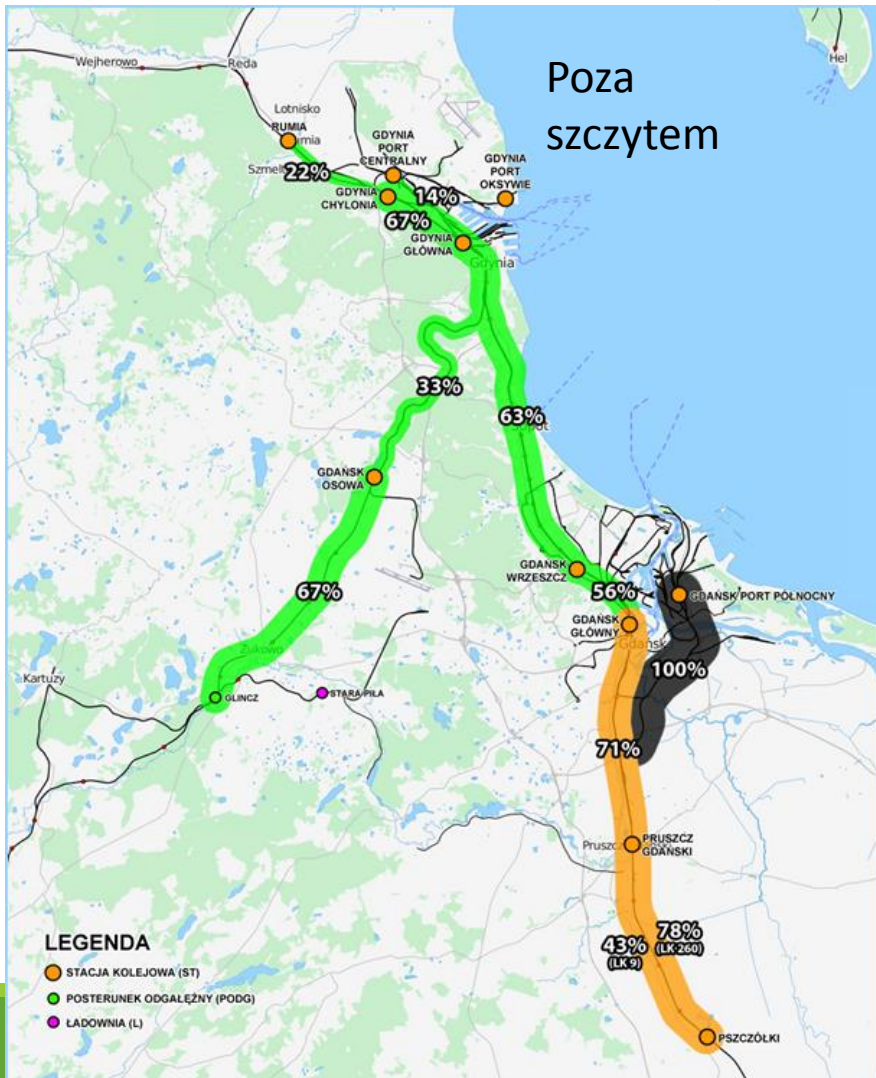
■ dobra ■ dostateczna ■ niedostateczna ■ zła

OCENA INFRASTRUKTURY TRANSPORTU KOLEJOWEGO – przepustowość linii

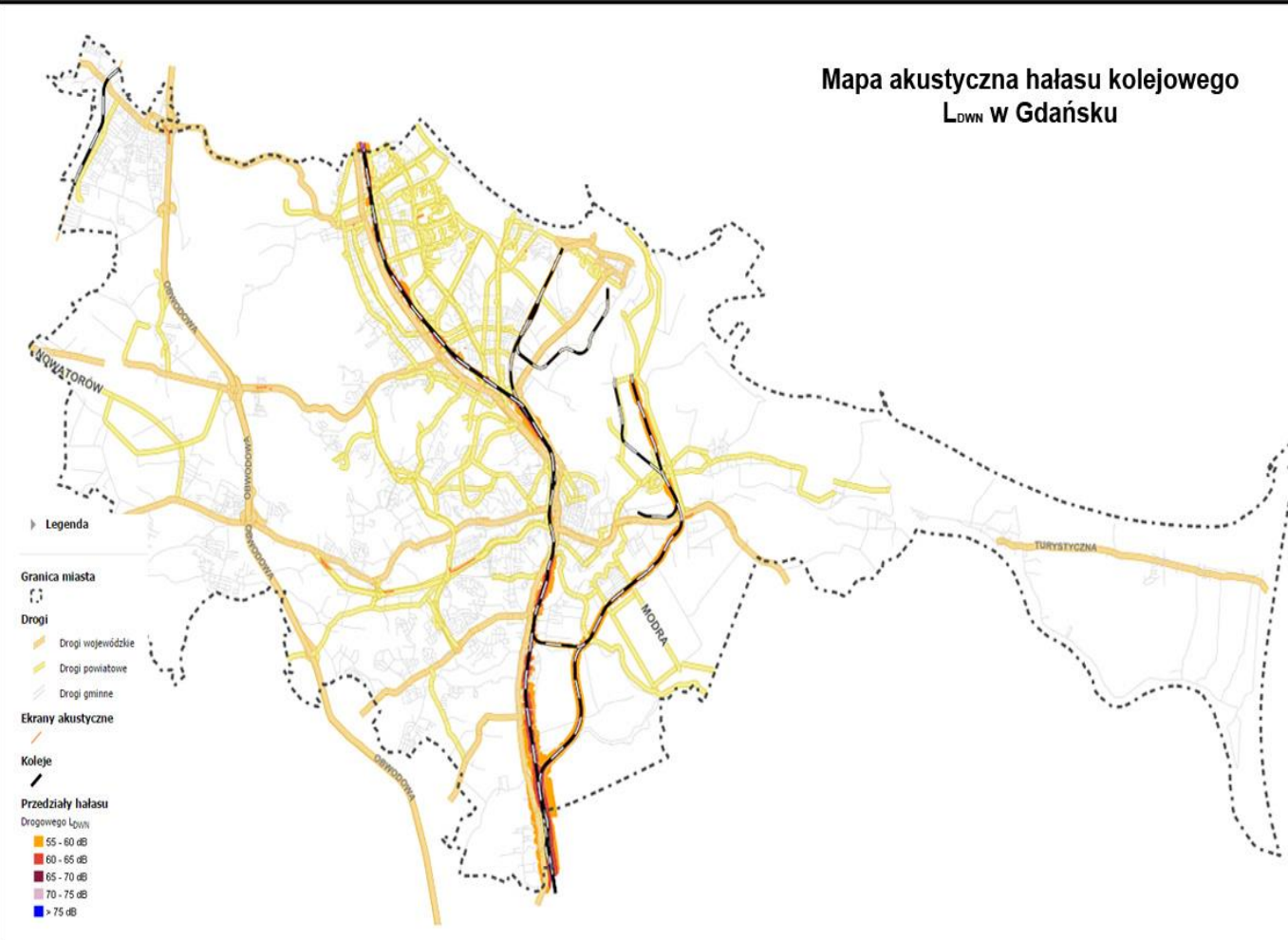

OCENA INFRASTRUKTURY TRANSPORTU KOLEJOWEGO – przepustowość linii

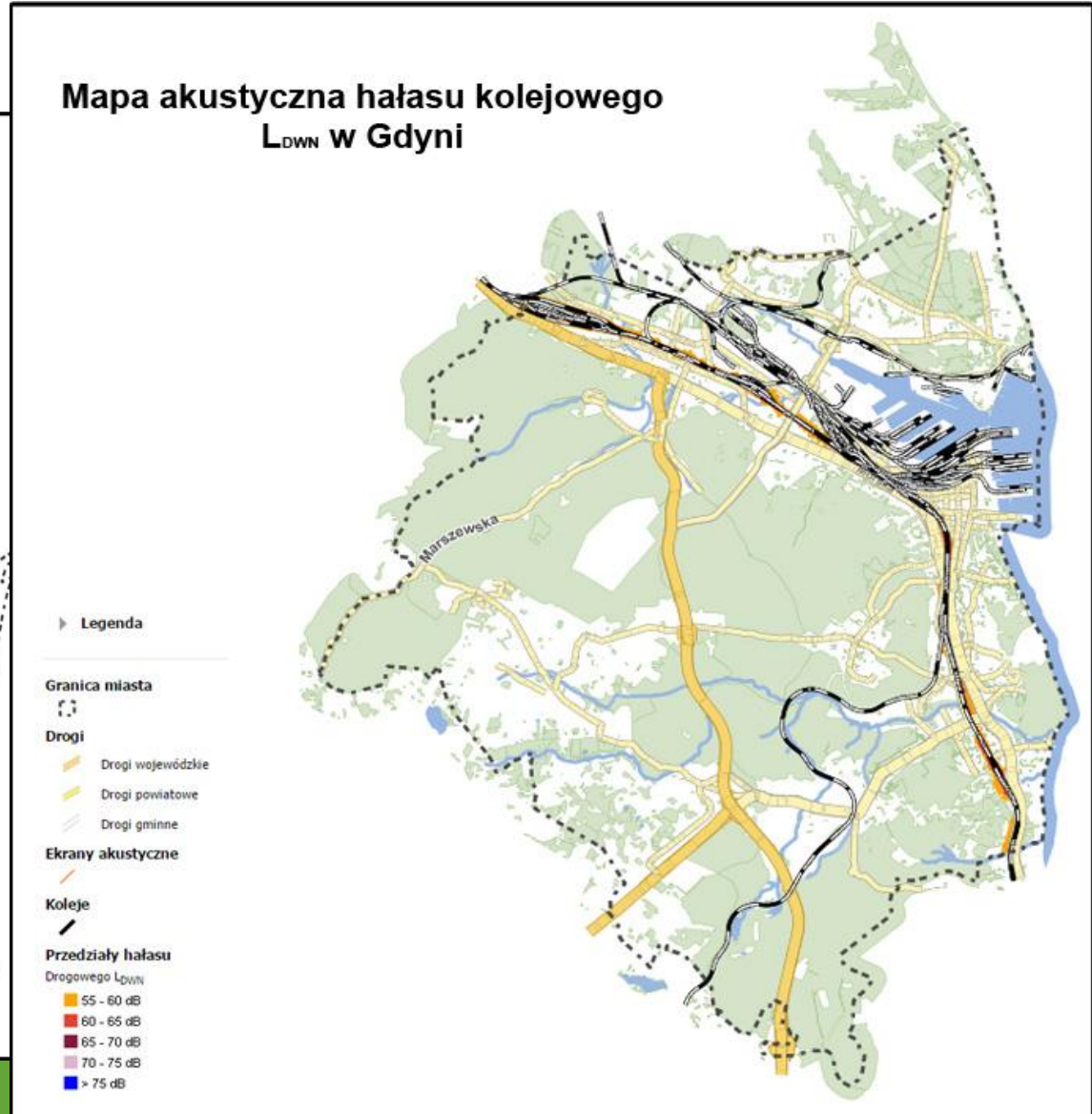

OCENA INFRASTRUKTURY TRANSPORTU KOLEJOWEGO - hałas

Mapa akustyczna hałasu kolejowego
L_{DWN} w Gdańsku

Mapa akustyczna hałasu kolejowego
L_{DWN} w Gdyni

OCENA INFRASTRUKTURY TRANSPORTU WODNEGO

- Ogólnie, infrastruktura portowa portów w Gdańsku i Gdyni jest nowoczesna i rozbudowana.
- Jednak jak to wynika ze strategii rozwoju tych portów nie wystarcza to do skutecznego konkurowania na rynku europejskim.
- W pozostałych portach morskich, stan techniczny ich infrastruktury jest na ogół zły, część z nich unowocześniła infrastrukturę portową dla celów turystycznych (mariny).
- Stan technicznych dróg wodnych śródlądowych jest bardzo zły.

OCENA INFRASTRUKTURY TRANSPORTU WODNEGO

- **Dostępność kolejowa:**

- Wzrost ruchu ogólnego w OM jak i rosnące przeładunki w portach w Gdańsku i w Gdyni będzie powodował przeciążenie istniejącej infrastruktury transportowej, zwłaszcza kolejowej.
- Przewidywany wzrost liczby pociągów pasażerskich (tak aglomeracyjnych, jak i dalekobieżnych) powodować będzie rosnące zjawisko kolizji priorytetów przewoźników pasażerskich i towarowych (Linie 9, 202)
- W 2016 r. zakończy się remont linii nr 226 zapewniającej dojazd do portu gdańskiego (Pruszcz Gd. – Gdańsk Port Północny)

OCENA INFRASTRUKTURY TRANSPORTU WODNEGO

- **Dostępność drogowa:**

- Dostępność Portu Gdańsk jest bardzo dobra po wybudowania Obwodnicy Południowej Gdańska i Trasy Sucharskiego
- W 2015 planowane jest ukończenia budowy tunelu drogowego pod Martwą Wisłą co zwiększy dostępność Portu Gdańsk (WOC)
- Dostępność Portu Gdynia pozostaje do rozwiązania, zwłaszcza w kontekście roli tego portu w sieci bazowej TEN-T
- Dostosowania infrastruktury drogowej stanowiącej połączenie Portu Gdynia z siecią dróg krajowych do wymogu nacisku na oś 11,5t, w tym zwłaszcza modernizacja Estakady Kwiatkowskiego

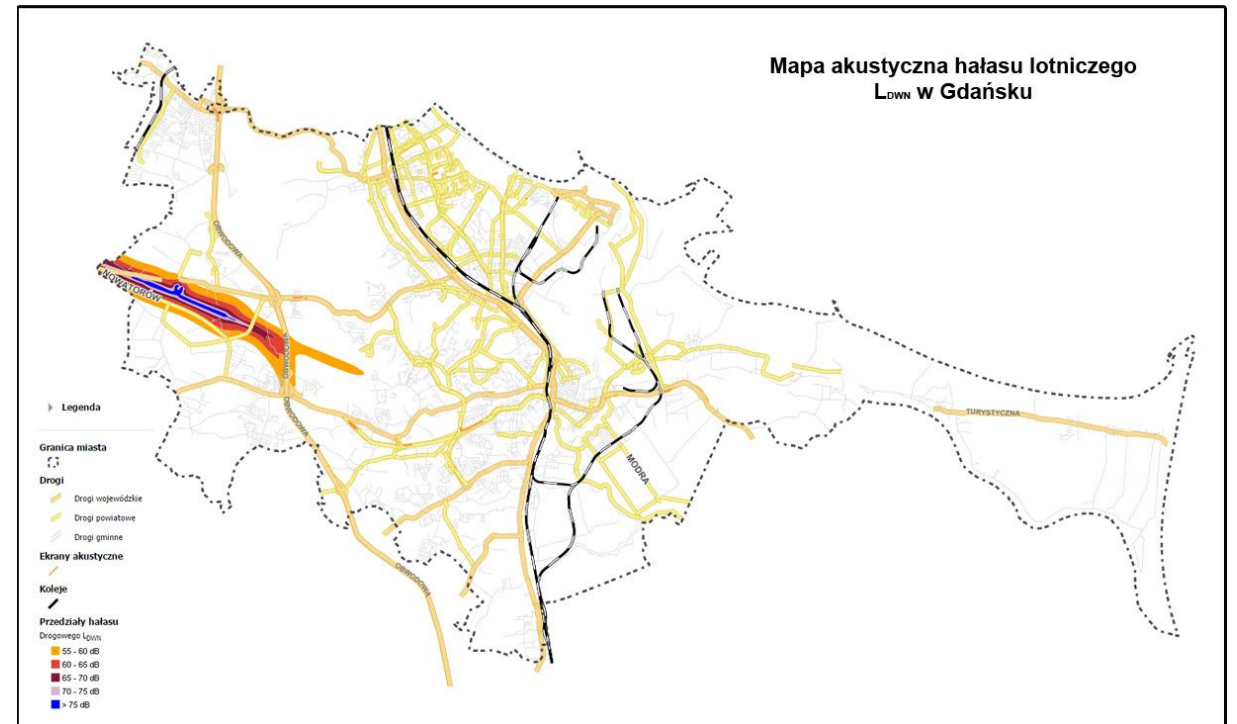
OCENA INFRASTRUKTURY TRANSPORTU POWIETRZNEGO

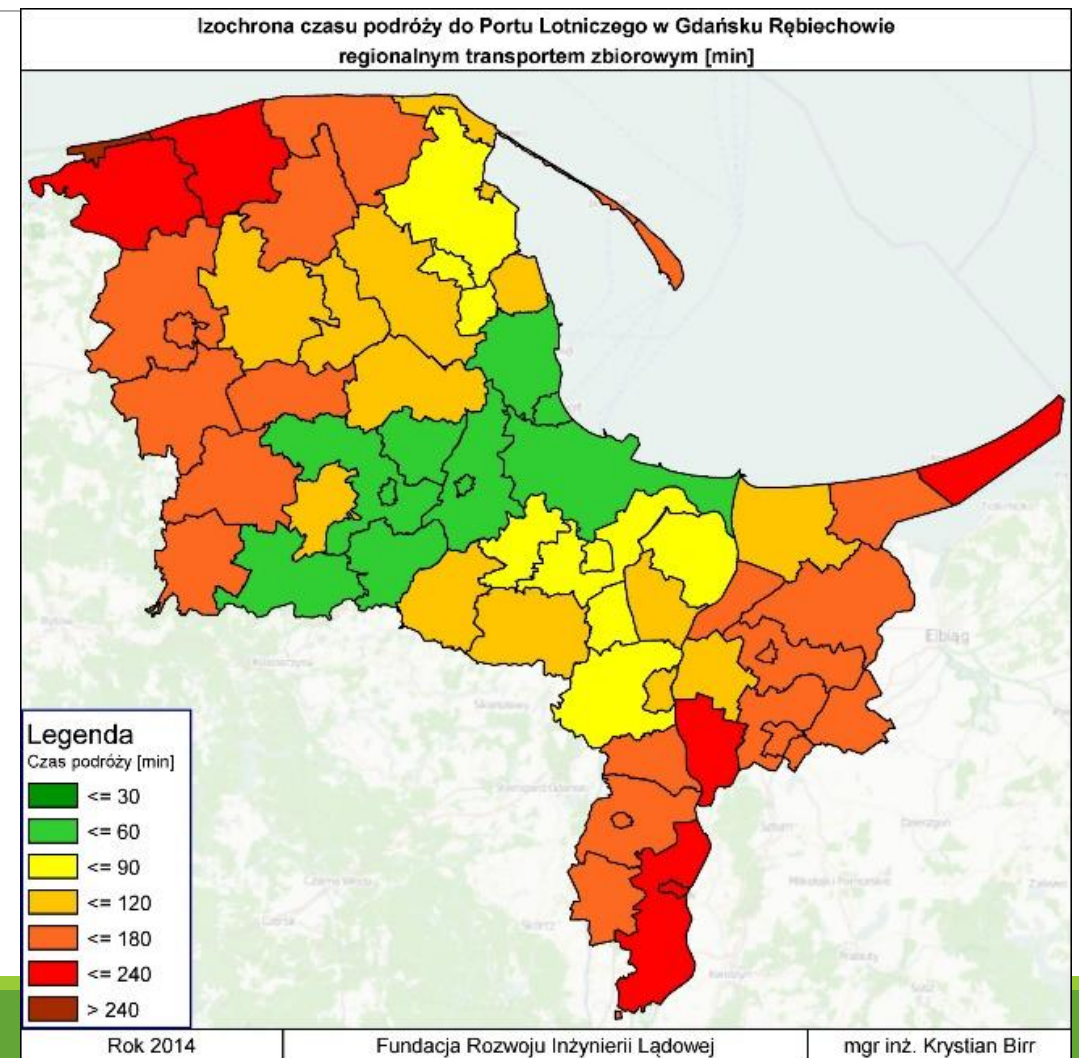
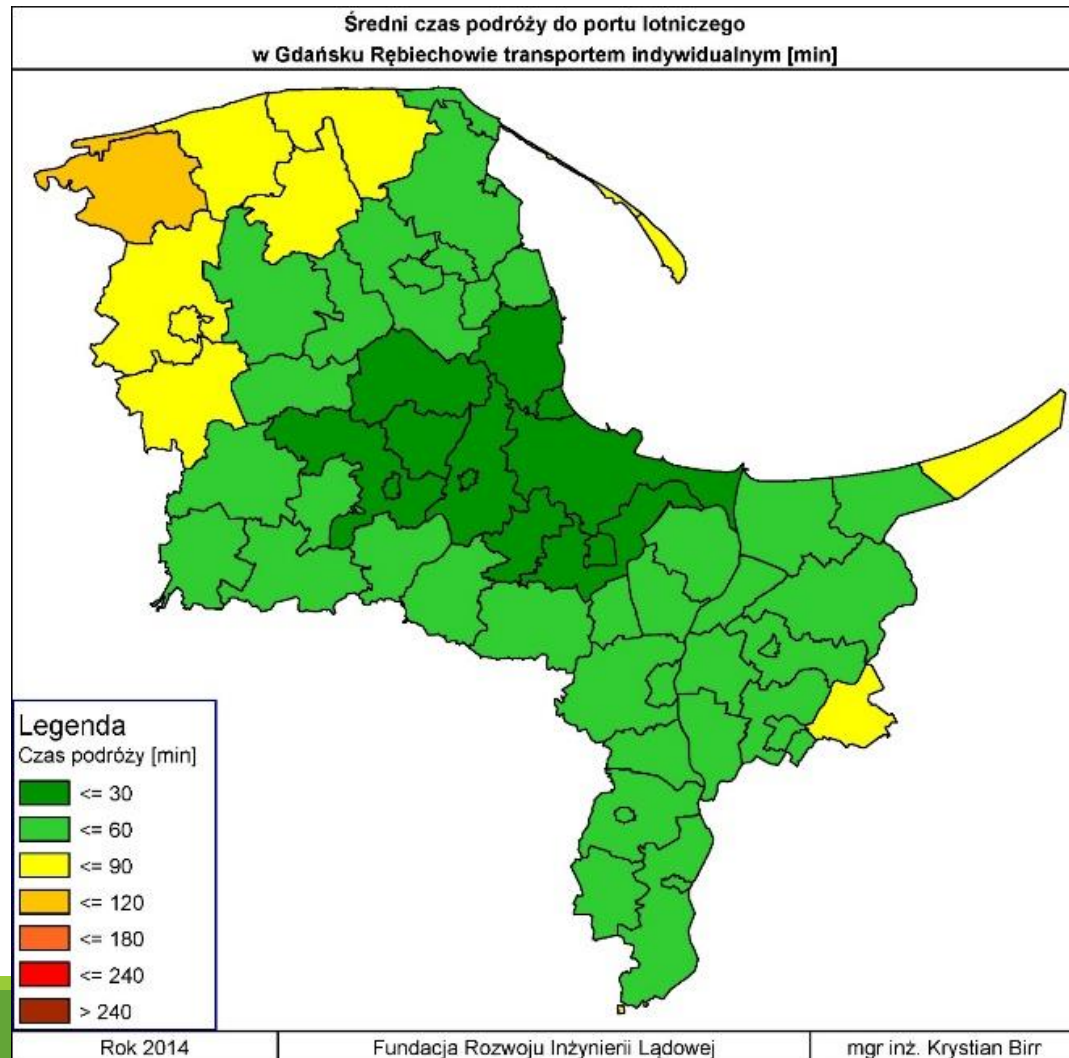
- **Stan techniczny infrastruktury lotniskowej:**
  - Droga startowa (2800x45m) oświetlona, w bardzo dobrym stanie technicznym.
  - W roku 2012 wybudowano drogi do kołowania i powiększono płytę postojową dla samolotów.
  - Aktualnie prowadzone są prace związane z renowacją drogi startowej. Prace są związane między innymi z wdrażaniem na lotnisku systemu ILS II kategorii
  - Infrastruktura pozwala na obsłużenie 45 operacji startów i lądowań na godzinę.
  - Port jest w stanie przyjąć każdy typ maszyny, łącznie z największymi samolotami
  - Trwają prace nad rozbudową głównego terminala. Przepustowość nowego terminala osiągnie 7 mln pasażerów rocznie

OCENA INFRASTRUKTURY TRANSPORTU POWIETRZNEGO – Hałas

- **Największy poziom hałasu rejestruje się w pobliżu pasa startowego ($L_{DMN} > 75$ dB) występuje w pobliżu pasa startowego.**
- **Natomiast uciążliwy poziom hałasu ($L_{DMN} > 55$ dB) sięga do ul. Słowackiego, Budowlanych i poza Obwodnicę Trójmiasta w kierunku Wrzeszcza**

OCENA INFRASTRUKTURY TRANSPORTU POWIETRZNEGO – Dostępność lotnisk

WĘZŁY INTEGRACYJNE

W Planie Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego Województwa Pomorskiego zastosowano dwie grupy punktów transportowych: węzły integracyjne (w podziale na trzy rodzaje: krajowe, regionalne, lokalne) i przystanki zintegrowane.

Krajowy węzeł integracyjny (K) – obejmuje swoim zasięgiem znaczny obszar województwa pomorskiego, a także województw sąsiednich, umożliwiając integrację multimodalną (transport regionalny autobusowy, transport regionalny kolejowy, transport ponadregionalny kolejowy, transport miejski, transport pasażerski międzynarodowy). Sprawowanie tych funkcji wymaga posiadania znaczącej odpowiedniej infrastruktury: dworzec kolejowy, duży dworzec autobusowy w bezpośredniej bliskości dworca kolejowego, parkingi P+R, B+R, K+R, przystanki transportu miejskiego, poczekalnia, obiekty handlowe, gastronomia. Elementy te powinny być powiązane między sobą oraz z układem zewnętrznym możliwie krótkimi i sprawnymi odcinkami jezdni i chodników.

WĘZŁY INTEGRACYJNE

Regionalny węzeł integracyjny (R) – obejmujący swoim zasięgiem kilka powiatów (głównie sąsiednich), umożliwiającą integrację w zakresie transportu kolejowego, autobusowego regionalnego, miejskiego i indywidualnego. Infrastrukturę tego węzła stanowią: dworzec kolejowy, regionalny dworzec autobusowy w bezpośrednim sąsiedztwie dworca kolejowego, przystanki transportu miejskiego, odpowiedniej wielkości (min. 50 miejsc) parkingi P+R, B+R i K+R, poczekalnia z funkcjami gastronomicznymi. Elementy te powinny być powiązane między sobą oraz z układem zewnętrznym możliwie krótkimi i sprawnymi odcinkami jezdni i chodników.

Lokalny węzeł integracyjny (L) – obejmujący swoim zasięgiem co najwyżej okoliczne gminy, umożliwiającą integrację transportu kolejowego z transportem autobusowym oraz transportem indywidualnym lub regionalnego transportu autobusowego z transportem indywidualnym. Infrastrukturę węzła stanowią: dworzec lub przystanek kolejowy, dworzec lub przystanek autobusowy i tramwajowy, parkingi samochodowe P+R, K+R i rowerowe B+R. Elementy te powinny być powiązane między sobą oraz z układem zewnętrznym możliwie krótkimi i sprawnymi odcinkami jezdni i chodników.

WĘZŁY INTEGRACYJNE

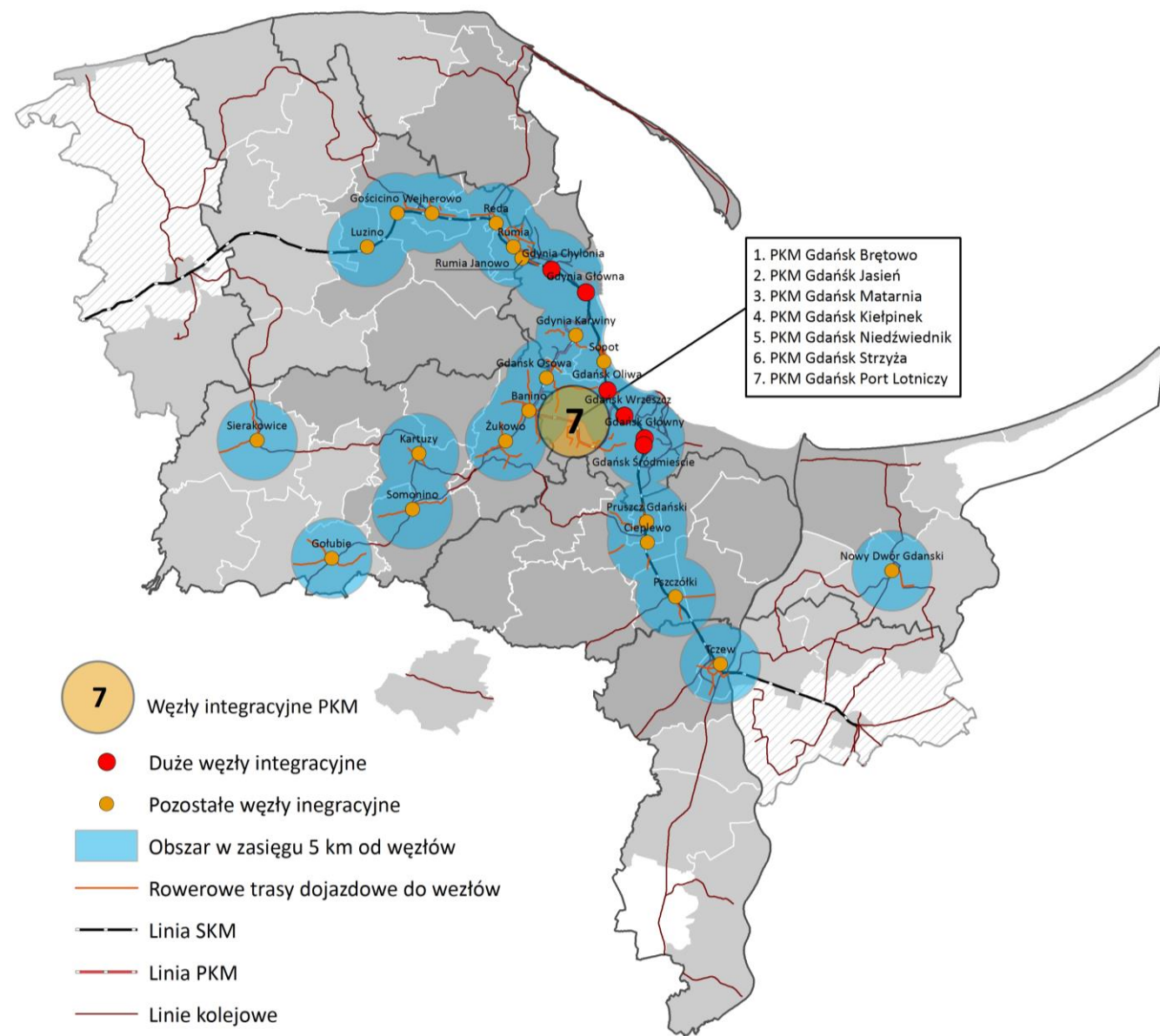
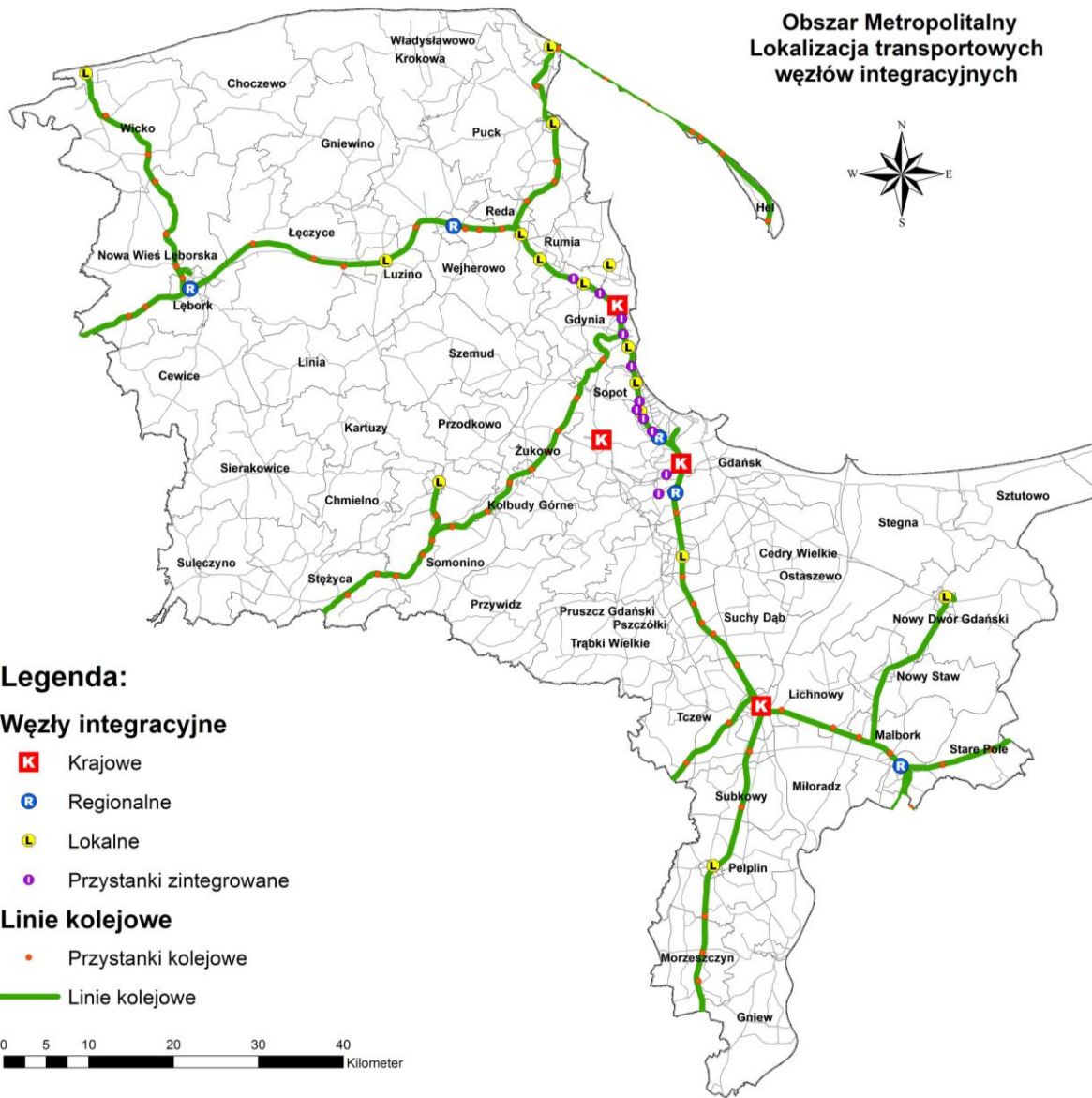
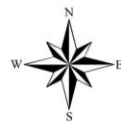

Przystanek zintegrowany (PZ), wyróżniony przystanek transportu zbiorowego, który pełni funkcje integracyjne. Infrastrukturę przystanków zintegrowanych (PZ) stanowią: przystanek kolejowy, autobusowy lub tramwajowy, parkingi samochodowe P+R oraz rowerowe B+R. Elementy te powinny być powiązane między sobą oraz z układem zewnętrznym możliwie krótkimi i sprawnymi odcinkami jezdni i chodników.

Biorąc pod uwagę przedstawione definicje punktów transportowych założono następujące kryteria wyznaczania węzłów integracyjnych i przystanków zintegrowanych:

- rodzaje integrowanych podsystemów transportu,
- rola miejscowości, w której planuje się węzeł transportowy,
- wielkość potoku pasażerów korzystających z punktu transportowego.

Obszar Metropolitalny Lokalizacja transportowych węzłów integracyjnych

INFRASTRUKTURA RUCHU PIESZEGO I ROWEROWEGO

Na obszarze OM obserwuje się dynamiczny rozwój infrastruktury rowerowej, zarówno o charakterze transportowym jak i turystycznym i rekreacyjnym. Wiele inwestycji realizowanych jest na obszarach miejskich, gdzie powstają nowe trasy i parkingi rowerowe.

W ramach projektu „Rozwój Komunikacji Rowerowej Aglomeracji Trójmiejskiej w latach 2007-2013” realizowanego w Gdańsku, Sopocie i Gdyni zakładano utworzenie prawie 40 km nowych dróg rowerowych, 14 parkingów Bike & Ride oraz 10 parkingów rowerowych, które mają przyczynić się do zwiększenia spójności sieci dróg rowerowych oraz przyczynić się do integracji transportu rowerowego ze zbiorowym

INFRASTRUKTURA RUCHU PIESZEGO I ROWEROWEGO

- Ruch pieszy i rowerowy jest w coraz większym stopniu uwzględniany w dokumentach strategicznych, planach i koncepcjach transportowych miast
- Dokumentem zalecanym przez Komisję Europejską dla miast są Plany Zrównoważonej Mobilności Miejskiej
- Największe doświadczenie w OM w zakresie planowania zrównoważonej mobilności miejskiej mają miasta Gdynia oraz Pruszcz Gdański

INFRASTRUKTURA RUCHU PIESZEGO I ROWEROWEGO - Plany Zrównoważonej Mobilności Miejskiej

---

Ruch pieszy i rowerowy jest w coraz większym stopniu uwzględniany w dokumentach strategicznych, planach i koncepcjach transportowych miast.

Dokumentem zalecanym przez Komisję Europejską dla miast są Plany Zrównoważonej Mobilności Miejskiej

Biorąc pod uwagę przedstawione definicje punktów transportowych założono następujące kryteria wyznaczania węzłów integracyjnych i przystanków zintegrowanych:

- rodzaje integrowanych podsystemów transportu,
- rola miejscowości, w której planuje się węzeł transportowy,
- wielkość potoku pasażerów korzystających z punktu transportowego.

ZIDENTYFIKOWANE WYZWANIA

Wyzwania wynikające z nowych zasad polityki transportowej

- Agenda Terytorialna Unii Europejskiej 2020
- Nowe wytyczne rozwoju sieci TEN-T i Instrument „Łącząc Europę”
- Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju
- Strategia rozwoju transportu do 2020 roku (z perspektywą do 2030 roku)
- Strategia „Mobilne Pomorze”
- Strategia rozwoju portów morskich do 2015 roku

Wnioski gmin OM do PZPOM

Planu Zagospodarowania Przestrzennego Obszaru Metropolitalnego zgłoszone zostały 52 wnioski od gmin, powiatów i zarządców infrastruktury transportowej dotyczące transportu